

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 12
MAAND december 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. PALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESSEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 269 : **De Redactie** : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
- blz. 270 : **E. SMISSAERT** : Oostende's visitekaartje voor de zomer 1926 - II.
- blz. 274 : **J.B. DREESSEN** : Laat-middeleeuwse pelgrimstekens en siervoorwerpen uit de kuststreek.
- blz. 279 : **N. HOSTYN** : Flora.
- blz. 281 : **R. PIERLOOT** : De mist - Het ongeval langs het kanaal Brugge- Oostende
- blz. 283 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (42).
- blz. 289 : 8e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

DECEMBERACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

DECEMBER I - ACTIVITEIT. Jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren

Zoals in het tijdschrift van november uitvoerig werd aangekondigd gaat het jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren door op

zaterdag 7 december 1996 om 12u30

in het restaurant Benny, hoek Vlaanderenstraat-Langestraat.

DECEMBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met dia's

Een avondvoordracht met dia's gaat door op

donderdag 19 december 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : **LEOPOLD II EN OOSTENDE**

De spreker : de heer Emile **SMISSAERT**, licenciatat geschiedenis, bestuurslid van onze Kring.

We zouden kunnen zeggen Leopold II is in. Er was de grandiose tentoonstelling waarin men het had over zijn kwaliteiten als urbanist en men zorgde voor Leopold II wandelingen. Maar dat alles geeft ons nog geen totaalbeeld van wijlen onze vorst. Ons bestuurslid Emile **SMISSAERT** dacht het dan ook nuttig enkele minder gekende aspecten uit het leven van Leopold II aan het daglicht te brengen, zoals bijvoorbeeld het volgende.

Leopold II had zin voor stijl en decorum, kortom "grandeur", en deed daarin niet onder voor de andere Europese vorsten. Een van hun jaarlijkse gewoonten was het bijwonen van de zeeregatta te Kiel (Duitsland) of, nog beter, Cowes (de zee-engte tussen het eiland Wight en Portsmouth). Zij hadden ieder een luxueuse boot : Willem II van Duitsland had de "Meteor" en de Russische keizer de "Standart". Koning Leopold II heeft voor eigen rekening, want de zaken gingen goed in het Congogebied, twee grote boten gehuurd, niet gekocht. Vanaf 1896 eerst de "Clementine", een driemaster van 600 ton met een bemanning van 30 zeelui. De koning wenste spoedig daarop nog groter en beter. Aldus nam hij, vanaf 1898 en voor zijn persoonlijk gebruik, de "Alberta" in huur : 1322 ton, 83 m. lang, 10,8 m. breed en met ruim 4,5 m. diepgang. Het was een zeer mooi en elegant stoomjacht ! En de thuishaven was Oostende, van augustus 1898 tot 1 augustus 1910, toen reeds een half jaar na de dood van een vorst waar men niet vlug over uitverteld geraakt.

De "Alberta" en koning Leopold II, ja ze hebben heel wat afgereisd, maar doorover meer in deze voordracht, waarin een aantal dia's gestalte zullen geven aan dit schip dat, voor 1914, regelmatig voor anker lag in de haven van Oostende.

Voorwaar een onderwerp, met een tikkeltje sensatie, maar dat ons een van de minder gekende kanten van een groot vorst leert kennen

maar dan getransponeerd op Oostende. Iets waarbij we kunnen bijleren.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet-leden, en wij verwachten U zeker. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

4. ROND DE POLDERTORENS. 38 jg. nr. 3/96.

Biografie R. Dekeyser - Onderwijzer J. Fournier contra Knokse burgemeester Johannes Nachtegalee - De nalatenschap van Joannes van Torre, een Heistse visser anno 1768 - De Pasmolen te Sluis - Wat betekent de toponymische term Hevene (Evene) of Hievene in oude kustlandtoponymen ?

5. GRANINGATE. 16e jg. nr. 63. sep 96.

Invasie van coloradokevers te Middelkerke - Van orgelspelers en dienstboden te Middelkerke - Middelkerkse soldaten dienen onder Napoleon - Klachten in Middelkerke - Politie-brigadier Oscar Vansnick - Een diefstal te Leffinge april 1786 - Lapjesnamen te Lombardsijde.

6. VLAAMSE STAM. 32ste jg. nr. 9/96.

Van Zandvliet naar Frankrijk - De familie van Gavere te Leeuwe en Aalst - De koster in het oude dekenaat Leuven - De familienaam Van Oosterzele - Op zoek naar de bakermat - Rundertelling anno 1772 te Loker - Vermisten uit Assenede, Herentals, Watervliet en Wortegem (1778-1780) - Nogmaals Ceemane.

7. IEPERS KWARTIER. 32ste jg. nr. 3/96.

Avioth en de "Misvaren kinderen" - Ouderdomsgrenzen van diersoorten - Paardeknechts - Een demarcatiepaal te Ieper - De Ieperse omroeper - Rond den Heerd. 11.000 bladzijden volkskunde - Volkskunde van de bovenste plank bij de Coster, Streuvels en Vanlucene - Een Duitse beschrijving van Ieper - Ieperse woordjes en uitdrukkingen - Rond den Heerd.

8. VOLKSKUNDE. 97ste jg. nr. 3/96.

Bedevoarten zonder grens. Nieuw onderzoek naar bedevaartcultuur in Nederland en Vlaanderen - Over bedevaarten in Vlaanderen : van stichtelijke propaganda naar wetenschappelijke interesse - De Bene-bedevoart : grensoverschrijdende "begankenis" tussen België en Nederland - Vota Scripta : aspecten van de hedendaagse volksdevotie - Nederlandse en Vlaamse Volkscultuur : argumenten voor samenwerking.

9. DERLIKE. Heemkring Dorp en Toren. 19de jg. nr. 2/96.

Postgeschiedenis en stempelstudie van Deerlijk van 1621 tot 1994 (deel 1) - Herinneringen aan Wereldoorlog II.

De Redactie

OOSTENDE'S VISITEKAARTJE VOOR DE ZOMER VAN 1926 - II

door Emile SMISSAERT

De MAATSCHAPPIJEN EN VERENIGINGEN, als instelling van openbaar nut erkend of uit dilettantisme beoefend (des cercles et associations d'utilité publique ou d'agrément) en die van aard zijn om bij de vreemdelingen belangstelling te wekken zijn de volgende :

- de Société Littéraire op het Wapenplein.
- de Rotary Club : haar lokaal is in het "Royal Phare Hotel" te vinden en het dejeuner dat volgens voorschrift gehouden wordt, grijpt elke dinsdag plaats om 12u30.
- les Amitiés Françaises : Stefaniesquare nr. 31.
- de Cercle Caecilia : op het Wapenplein.
- De Katholieke Kring (le Cercle Catholique) Wapenplein.
- La Coloniale du Littoral : Sint Sebastiaanstraat.
- het Toerismebureau : met zetel in het Inlichtingenbureau op het Wapenplein.
- de Sport Nautique : haar secretariaat bevindt zich in de A. Buylstraat 32.
- de Auto-Moto Club van de Kust : Van Iseghemlaan nr. 115.

CONSULATEN

Bij volgende personen en adressen :

- Bolivië : dhr. Elleboudt, Leopoldlaan 9.
- Brazilië : vice-consul, dhr. G. Périer, Ijzerstraat 18.
- Chili : dhr. Kleinberg, E. Beernaertstraat 81.
- Denemarken : vice-consul, dhr. A. Hamman, Langestraat 60.
- Frankrijk : dhr. Guermontprez, Warchaustraat 35.
- Groot-Brittanië : dhr. Templer, Velodroomstraat 61.
- Griekenland : consul, dhr. Borgers, Vindictivelaan 16.
- Haïti : vice-consul, dhr. L. Janssens, Langestraat 72
- Italië : vice-consul, dhr. Hanze, quai (sic) Vindictive 18
- Monaco : dhr. J. Laroye, Stefaniesquare 21.
- Nederland : vice-consul, dhr. Baels, H. Serruyslaan 64.
- Noorwegen : vice-consul, dhr. Laroye, Werfkaai.
- Panama : vice-consul, dhr. E. Van Glabbeke, A. Pieterslaan 24.
- Peru : dhr. L. Van Iseghem, Van Iseghemlaan.
- Portugal : dhr. J. Bauwens, H. Serruyslaan 62.
- Roemenië : dhr. Ramet, Kaaistraat 53.
- San Domingo : consul, dhr. Helsmoortel, Van Der Sweepplein 10.
- Uruguay : dhr. G. Petit, Marie-Joséplein.
- Zweden : consul, dhr. Elias Olsen, Stefaniesquare 39.

SPORT

* PAARDENRENNEN

° Op de Wellingtonrenbaan

Data van de voornaamste wedstrijden :

- 01 juli : Prix Eclipse : 1.000 m., 30.000 fr.

- 11 juli : Groot Internationaal Criterium, 1.000 m., 100.000 fr.
 - 25 juli : Internationale "Grote Prijs" van Oostende, 2.900 m., 100.000 fr.
 - 08 aug. : Derby van Oostende, 2.400 m., 50.000 fr.
 - ? aug. : Grote Hagenkoers (Course de Haies), 3.000 m., 25.000 fr.
 - 17 aug. : Grote "Military Interallié", 3.700 m., 25.000 fr.
 - 21 aug. : Grote "Steeple Chase", 4.500 m. 25.000 fr.
 - 29 aug. : "Grand International", 2.200 m., 500.000 fr.
 - 30 aug. : "Gladiateur", 3.700 m, 25.000 fr.
- Vervoer naar de "Wellington" kan :
- met de tram (vertrek op het Marie-Joséplein)
 - of in een koets (5 fr. per rit, een fooi inbegrepen)

° Op de hippodroom te Bredene :

Wanneer er geen sportief treffen gebeurt op de "Wellington", in juli en augustus, zijn er te Bredene enerzijds galopkoersen en anderzijds draefkoersen.

- voornaamste prijs : internationale "Grote Prijs van het Kursaal", 40.000 fr, te rijden op 14 juli
- vervoer : met de tram, vanuit het Marie-Joséplein of de "Midden-Statie", en met een particuliere wagen (taxi ?) of autocar, prijs overeen te komen

* TENNIS

Prachtige tennisbanen werden twee jaar geleden (in 1924) aangelegd achter de Koninklijke Gaanderijen.

- opengesteld voor het publiek van april tot september
- prijzen : spelers : april, mei en juni : 100 fr.
juli en september : 150 fr.
augustus : 200 fr.
per uur : 5 fr. uitgezonderd aug. 7 fr.
gehele seizoen : 500 fr.
toeschouwers : 2 fr. uitgezonderd aug. 3 fr.
- grote wedstrijden van 25 juli tot 31 juli

* GOLF

De "Royal Golf Club van België" beschikt over (een ?) golfterrein(en ?), 18 hollen, te De Haan. Op 2 uur van Oostende, een tram elke 15 minuten vanaf het Marie-Joséplein.

Toernooien van juli tot september. In augustus : Grote Prijs van Oostende. Om aangenomen te worden als tijdelijk lid volstaat het om voorgesteld te worden door een lid van de Club of door de secretaris van de Home Club.

Prijs : 1 dag.....20 fr.
1 week.....80 fr.
1 maand....225 fr.
seizoen....400 fr.
toeschouwers : 3 fr.

* SCHERMERSKRING

Gevestigd in een deel van de lokalen van de "Société littéraire" op het Wapenplein. Om lid te worden of voor lessen, wendde men zich tot Meester Senault.

* *WIELERKOERSEN*

Belangrijk in juli en augustus, op de Velodroom.

* *VOETBAL*

Alle zondagen

- Op het terrein van V.G.O., Maria-Hendrikapark ("Armenonville").
Toegangsprijzen : tribunes 4 en 5 fr.
 volksplaatsen 2 fr.
- Op het terrein van A.S.O., Elisabethlaan (sic).
Toegangsprijzen : tribunes 4 en 5,30 fr.
 volksplaatsen 2 fr.

Op 15 augustus wordt de "Bekerwedstrijd Aug. Declerck" betwist.

KINDEREN

Zij werden niet vergeten in de Oostendse ontspanningsprogramma's

- Het Kursaal organiseert voor hen elke donderdag een bal met geschenken en feestartikelen, alsook wedlopen, wedstrijden in fortbouw (des concours de forts), baby-, elegantie- en kleine ballonwedstrijden.
- Op het strand richt de "Daily Mail" elk jaar een grootse competitie in qua bouwwerken in zand.

Gelieve de speciale affiches te raadplegen.

VERBINDINGSWEGEN

* Per vliegtuig

Londen (9 u) - Brussel (11u30) - Keulen (14 uur)
Londen (14u30) - Oostende (16u15)
Londen (15u15) - Keulen (18u45)
Oostende (11u30) - Londen (13u15)
Keulen (9u30) - Brussel (11 u) - Londen (14u15)
Keulen (15 u) - Londen (18u45)

* Per elektrische tram

Vanuit Oostende

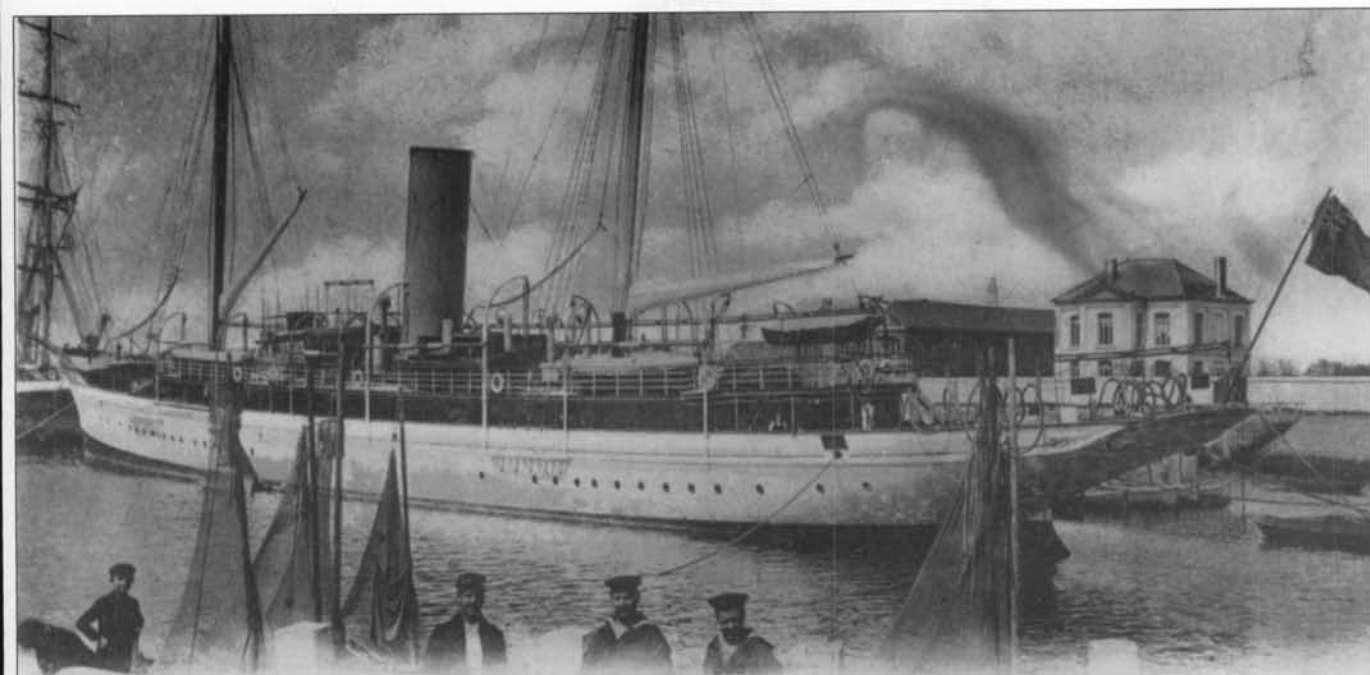
Langs Middelkerke naar Westende
Langs Veurne naar De Panne en Nieuwpoort
Langs Leke en Diksmuide
Langs Blankenberge en Heist tot aan Het Zoute

* Per auto

De beste auto-agentschappen zijn :

- Blue Cars : excursies in alle richtingen in luxerijtuigen. Geldwisselkantoor (change). Tickets voor de boot. Telefoon : nr. 1055. Gelegen in de Vlaanderenhelling.

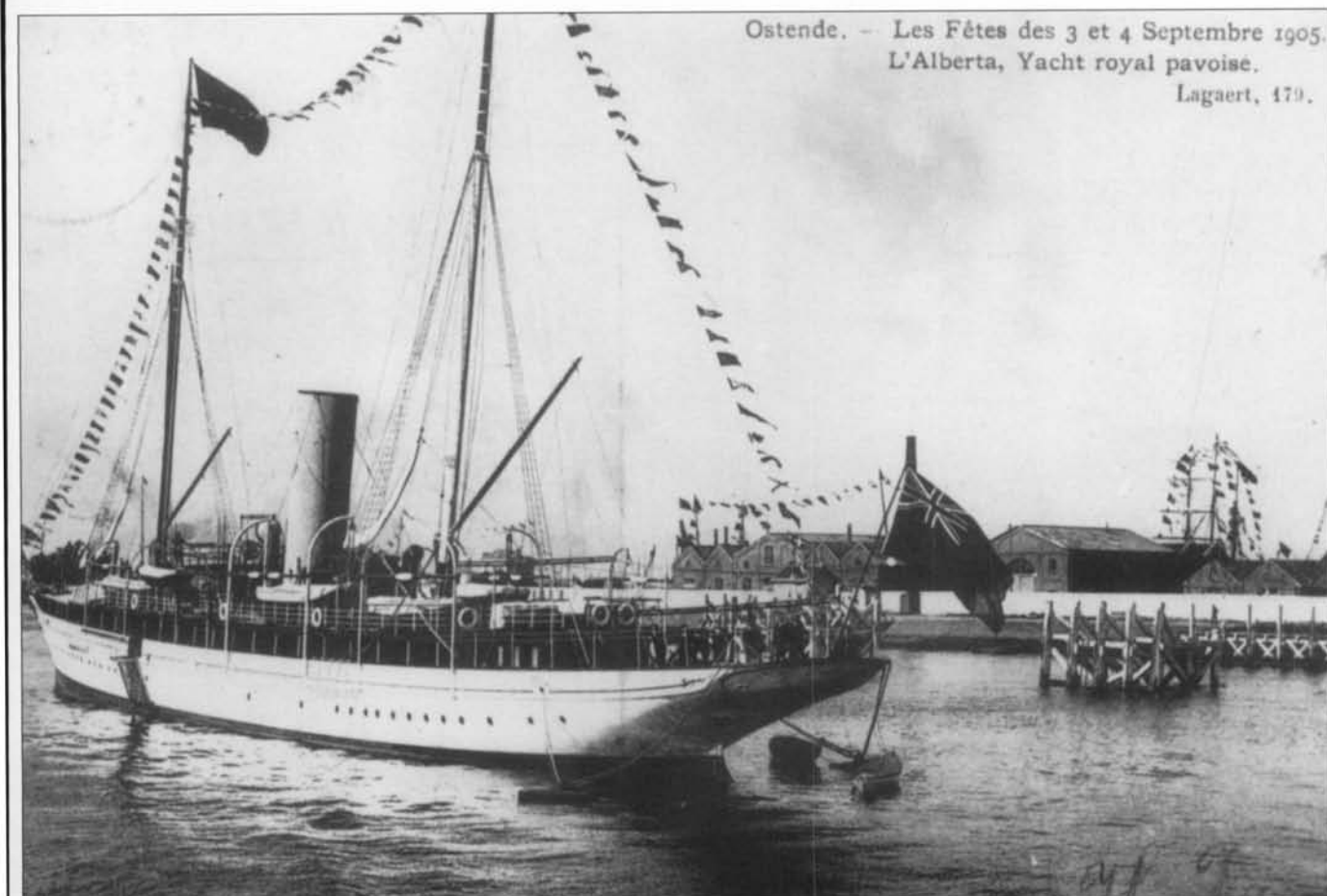
HET JACHT VAN LEOPOLD II.

Souvenir d'Ostende

Le Yacht du Roi au Port.

Ed. Nels, Bruxelles, Serie 28 No. 21.

Ostende. — Les Fêtes des 3 et 4 Septembre 1905.
L'Alberta, Yacht royal pavoise.
Lagaert, 179.

- Grand Garage Central : Capucijnenstraat nr. 1. Telefoon nr. 272. Prijs voor de excursies : een overeen te komen som (forfait) of per kilometer. Agence Page-Jewett. Wisselstukken.
- For all your Excursions : book British at the "British Travel Bureau", Vlaanderenstraat nr. 1. Telefoon : nr. 327 (Cinema Forum) te Oostende.

 OM TE EINDIGEN : Lijst van de grote gala's in het Kursaal

- Paul Whiteman en zijn orkest
- Florence Mills en haar gezelschap (en het orkest "The Plantations
- De Dolly Doll Sisters in hun revue
- Raquel Meller
- Florence Walton en Leo Leitrin
- Leister Allain-Breen
- La Pavlova
- De Sakkharoff's
- De Russiche Balletten van Diaglilew
- De Commanders.

LIDGELD 1997

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring de Plate is voor 1997 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 28 november) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "Oostende gezien op kunstwerken" gekozen.

**STEUNT ONS : WORDT STEUNEND LID i.p.v. AANGESLOTEN LID
 WORDT BESCHERMEND LID i.p.v. STEUNEND LID**

Jean Pierre Falise
 Penningmeester

LAAT-MIDDELEEUWSE PELGRIMSTEKENS EN SIERVOORWERPEN UIT DE KUSTSTREEK

door J.B DREESEN

De kustbewoners waren in de late middeleeuwen (13de-15de eeuw) even ijdel als de huidige bewoners. Het dragen van siervoorwerpen en spelden was toen "in" als nu.

Ons Heemmuseum herbergt in kast nr. 3 een kleine verzameling van dit soort voorwerpen. Ze werden allen gevonden in de kleilaag op het strand te Mariakerke en Raverijde door de Oostende gelegenheids-archeoloog André CHOCQUEEL. Afkomstig uit het franse Bergues-les-Winoques heeft de heer CHOCQUEEL vanaf 1931 tot aan zijn dood in 1957 het strand van Oostende, Mariakerke en Raversijde afgegraven op zoek naar de oudste bewoningsresten van onze streek. Het resultaat heeft hij later overgemaakt aan de stad Oostende.

Een deel van deze verzameling berust in ons Heemmuseum. Het is opgesteld in vijf kasten die de naam van CHOCQUEEL dragen.

Kast nr. 1 bevat het Neolitisch materiaal (8.000-2.000 v. Chr.).

Kast nr. 2 het Gallo-Romeins materiaal (70-270 na Chrs.) en

Kast nr. 3 het Middeleeuws materiaal (12de-15de eeuw).

Kast nr. 4 en 5 zijn gevuld met laat-middeleeuws aardewerk van dezelfde vindplaatsen.

Een deel van de verzameling werd jaren geleden, voor nader onderzoek, overgemaakt aan Bijloke-museum te Gent. Een ander deel ging, voor dezelfde reden, naar de heer Etienne COOLS. Over de resultaten van hun onderzoeken is nog niets geweten.

We keren terug naar onze laat-middeleeuwse siervoorwerpen. Veruit de meeste zijn gemaakt uit een lood-tin 30/60-legering. De grootte varieert van 2 tot 5 cm. en meestal zijn ze achteraan voorzien van een aangegoten speld om ze op kled, jas of muts te bevestigen.

Naar aard en gebruik onderscheidde men drie grote groepen :

- religieuze of christelijke (waaronder ook de pelgrimstekens ressorteren)
- profane
- en de erotische

De ontwerpers vonden meestal hun inspiratie in het dagdagelijkse leven. Net als nu waren deze siervoorwerpen onderhevig aan de modetrends van die tijd.

Hun verspreidingsgebied strekt zich uit over gans West-Europa, zodat we mogen zeggen dat het toen al een massa-product was.

Sedert het einde van de tweede wereldoorlog liggen de metaaldetectors aan de basis van meervoudige vondsten waardoor de belangstelling voor dit soort voorwerpen flink is toegenomen. Het nadeel van deze opzoekingsmethode is echter dat het meeste materiaal in privé verzamelingen verdwijnt.

De voorwerpen uit ons Heemmuseum werden gevonden in een kleilaag op het strand. De combinatie klei en vocht waren een uitstekende conservator, want de meeste ervan zijn nog in een relatief goede staat.

Het mooiste stuk uit onze verzameling is een rond pelgrimsteken met een doormeter van 3,6 cm. Dergelijke pelgrimstekens worden in Vlaanderen ook wel een VESTELKEN genoemd.

Het stuk stelt twee personen voor die het hemd van de H. Maagd ophouden. Boven het hemd komen nog een ster en een zon voor. Een inscriptie in gotische letters aan weerszijden van het teken geven er de oorsprong van aan. Aan de voorzijde leest men in het oud Frans "Voicie la chemise de Notre Dame d'Aix" (zie hier het hemd van de H. Maagd van Aken). Op de achterkant komt een tekst in latijn voor "Ave Maria, gracia plena dominus". Stijl en schrift op het stuk zijn gotisch en uit de 12de-13de eeuw.

De "vestelkens" werden door de pelgrims op muts of mantel genaaid en tijdens de terugtocht gedragen als teken en bewijs van hun pelgrimstocht. Eens thuis werd het stuk zorgvuldig geborgen opdat niemand anders het kon gebruiken om een (niet)volbrachte pelgrimstocht voor te wenden.

We kunnen ons de dag van vandaag moeilijk voorstellen dat eenvoudige lieden, zoals de bewoners van de hutten op Raversijde, er een mars van driehonderd km. gaan en eenzelfde afstand keren voor over hadden om zich in Aken van zo'n pelgrimskenteken te voorzien.

Een vraag die zich hier stelt is "Waarom Aken" ?

Het antwoord op deze vraag kreeg dhr. CHOCQUEEL van een Brussels ingenieur, een zekere heer M.J. DEJONDT, die het voorwerp had opgemerkt in het museum en het had geïdentificeerd. Hij wist daarover het volgende te vertellen :

"Karel de Grote, die regeerde van 758 tot 814, stierf in Aken waar hij een O.L.Vrouwkerk had laten bouwen, waarin zijn graftombe werd bijgezet. In leven en welzijn onderhield hij zeer goede relaties met de vorsten uit het Midden-Oosten, die hem regelmatig met allerlei geschenken, waaronder relieken uit het heilig land, bedachten.

Geschenken en/of handel van echte of vermeende relieken waren in die tijd zeer gebruikelijk en erg in trek. Toen Boudewijn II, graaf van Vlaanderen, in het begin van de 10de eeuw achter Elftrude (dochter van Alfred de Groote, koning van Wessex) ging had hij buiten de klassieke geschenken voor zijn schoonouders verschillende relieken mee.

Tussen de relieken, die Karel de Grote ten geschenke kreeg, zaten

- het witte kled dat de H. Maagd droeg in Betlehem bij de geboorte van Christus
- de doeken waarin de kleine Jezus werd gewikkeld na zijn geboorte
- het doek waarop Johannes de Doper onthoofd werd
- het doek dat over Christus werd gegooid na zijn dood op het kruis

Op het concilie dat in 809 te Aken werd gehouden, besliste men deze relieken jaarlijks aan het publiek te tonen. Toen in 882 de Noormannen onze contreien binnenvielen, met al de gevolgen vandien, besliste de kerkelijke overheid om de relieken nog slechts om de 7 jaar te vertonen.

Aken kende in die tijd een grote toeloop van bedevaarders. Niet allen West-Europeanen maar ook de bewoners van slavische landen trokken in grote getallen ter bedevaart. In 1440 kende Aken een tot dan toe ongekende toeloop van volk. In 1454 was de toeloop zo groot dat men verplicht was de poorten van de stad te sluiten om een deel van de pelgrims buiten de stad te houden. In 1496 telde men 80.000 guldens bij het beeld van de H. Maagd. Het aantal bedevaarders dat de stad Aken op één dag binnen kwam cijferde zich op 142.000" (1).

Tot daar de "story" van ons pelgrimsteken.

Verder zitten in die deelverzameling de volgende voorwerpen waarvan we hierbijgevoegd een foto of tekening tonen.

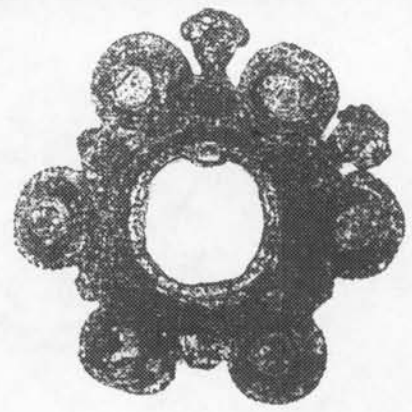
2. Een ronde broche (ϕ 5,3 cm.) met 6 rondingen op de omtrek waartussen vrouwenhoofden (4 ervan zijn verdwenen) waren aangebracht. Centraal is een ronde opening voorzien waarin mogelijks een medaille gedragen werd. Elke ronding is voorzien van een uitstulping.
3. Een ronde broche (ϕ 5,3 cm.) met drie kleine steunpunten op de achterkant. Het stuk heeft een brede rand met een versiering in het midden. De 3 steunpunten op de achterkant maken de functie ervan enigszins onduidelijk.
4. Een ronde broche (ϕ 2,9 cm.) met een afwisselende bol en bubbel versiering op de rand en een bloemversiering in het centrum. Speld op de achterzijde.
5. Een zeshoekige broche (ϕ 2,6 cm) met centrale opening en 6 vijfbladige bloemversieringen op de rand.
6. Een bloemvormige broche (ϕ 1,9 cm.) met 4 bladen met een ronde opening in elk blad en een puntversiering rond elk blad. Speld op de achterkant.
7. Een ronde broche (ϕ 2,4 cm.) met een assymetrische lijnentekening.
8. Een broche met 4 ronde zijden (ϕ 2,5 cm.) waarvan in het centrum een vrouwenbuste voorkomt gekroond met een lelie. Adellijke franse dame ?
9. Staande franse ridder (h. 7 cm.) met schild en opgeheven linkerarm. Ca 1400.
10. Vlaamse ridder te paard met goedendag (h. 3,7 cm.).
11. Vaandeldrager te paard (h. 3,8 cm.), hoofd van de ruiters en 2 paardenpoten ontbreken.
12. Een ovaal medaillon gekroond met een lelie (h. 5,7 cm.) met in het centrum twee gewapende figuren (franse ridder, vanwege

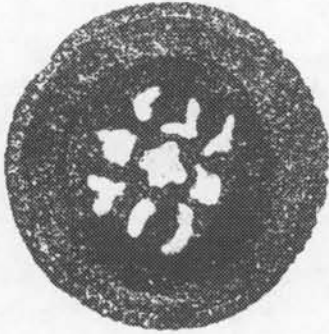
1a

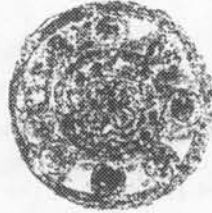
1b.

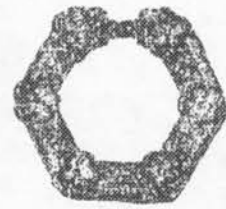
2.

3

4

5

6.

7

8

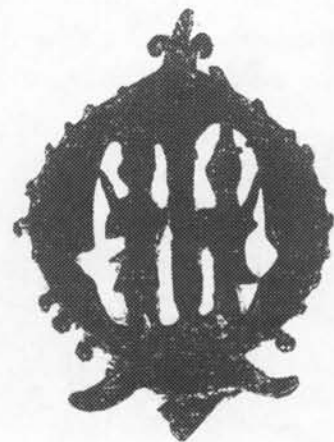
9

10

11

12.

wapenschild met lelies, en een ander niet te definiëren gewapende figuur). Het medaillon is versierd met 4 vierbladige bloemen.

Tot daar een klein onderdeel van de archeologische rijkdom in ons museum.

-
1. André CHOCQUEEL. Les civilisations préhistoriques et anciennes de la Flandre Occidentale. Bruxelles 1950.
 2. Verdere litteratuur :
 - a. Verschenen in "Historia Flandriensis"
 - P. VAN WANZEELE.- Archeologie in Westvlaanderen in 1994/4 art. 3.
 - Over Ieperse erotiekspeldjes in 1994/2 art. 2.
 - Siervoorwerpen en sierspelden uit het Middeleeuws Vlaanderen in 1995/2 art. 3.
 - St Vincentius van Becelare. Een laat middeleeuwse insigne uit Ieperse bodem en de ontdekking van een verloren Iepers "voorgeborghte" in 1996/1 art. 1.
 - P. VAN WANZEELE en D. VANDEKERCKHOVE.
 - Pelgrimsinsignes en ampullen van O.L.Vrouw van Boulogne in 1995/4 art. 3.
 - b. Andere uitgaven.
 - Brugge onderzocht. 10 jaar stadsarcheologisch onderzoek. 1987.
 - Schatten uit de Schelde. Markiezenhof. Bergen op Zoom. 1987.
 - Heilig en profaan. 1.000 laat-middeleeuwse insignes uit de collectie H.J. VAN BEUNINGEN en A.M. KOLDEWEIJ. 1994.
 - Monumentenzorg in Vlaanderen. Vragen omtrent archeologische monumentenzorg. Vlaamse Gemeenschap. 1995.

VEILING 1997

Op donderdag 30 januari 1997 gaat voor de 25ste maal de jaarlijkse Veilig van de Plate door onder leiding van de heer O. VILAIN.

Zoals steeds komt er een % ten goede van "De Plate". Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom.

Personen die wensen stukken te laten veilen mogen de lijst van de te veilen stukken (zo gedetailleerd mogelijk) binnenbrengen bij de heer O. VILAIN, Rogierlaan, 38 bus 11, Oostende.

De stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz., maar geen breekbare voorwerpen) moeten wel betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

F L O R A

In onze reeks bijdragen over beelden en monumenten in Oostende wijdden wij ooit een korte bijdrage aan "Flora", een sculptuur die een vrouwelijk naakt voorstelde en opgesteld stond in het Leopoldpark, in de kleine "pergola", ongeveer rechtover het "ondergrondse" tuinmanhuisje, kortom tegenover de "kommeerebank" (1).

Dit naakt was blijkbaar te onzedig voor sommigen, onaanvaardbaar dus. Op een goeie keer werd ze dan ook in de vijver gekeild.

Uit een gemeenteraadsverslag van het jaar 1939 volgende bloemrijke passage. Let ook op de grondreden van de interpellatie die op 't eerste zicht niets met "Flora" te maken had, maar bij nader toezien alles (2).

Norbert HOSTYN

DE INTERPELLATIES

De heer Claeys over de betooging van het Kroontje

De h. Claeys interpelleert over de sluiting van de feesten op het Kroontje, waar in de sluiting een stoet uitging waarin men een kapelletje droeg en een papborstel om de mensen te zegenen. Hij protesteert dat zoo met den godsdienst gespot werd en vraagt dat de toelagen voor dergelijk verzet niet meer zouden gegeven worden.

Schepen Vroome. - Door het Schepencollege werd nagegaan wat gebeurd is. Het bestuur van die feestcommissie werd uitgenoodigd. Het zal volgens een schriftelijk antwoord, waarvan hij kopij voorleest, niet meer gebeuren.

De h. Moreaux. - De politie zal in 't vervolg optreden.

De h. Daems. - Er was geen politie.

Schepen Peurquaet. - Ze waren naar Flora aan 't zoeken.

Ik keur dergelijke betooging af, maar ik wil er gebruik van maken om te zeggen dat in bepaalde gebouwen en weekbladen, de bevolking ook opgeruid werd tegen het beeld Flora van den hof.

Door bepaalde personen werd beroep gedaan op fanatickers.

De heer Smissaert betreurt het insgelijks, maar is niet overtuigd, dat het soms geen uitdagingsagenten zijn, zoolang het onderzoek het tegenovergestelde niet uitwijst.

Schepen Vroome. - 't Is alsof ge zoudt zeggen, dat de pastoor die stoet in gang zette.

De h. Smissaert. - Als ge 't niet weet dan moet ge 't niet zeggen.

Schepen Peurquaet. - Er zijn mensen die veel plezier hebben in dat gebeurde en in een kerk werd tegen dat beeld gepredikt.

Het is thans gekend, dat jonge lieden daarna uit een bepaald gebouw van de Stockholmstraat gekomen zijn om een lied te zingen voor het omgeworpen beeld. Het waren er van de Katholieke Actie Jeugd !

Schepen Vroome. - Waarom doen ze hetzelfde niet met "Manneke Pis" te Brussel ?

De h. Dekeyser. - In de Sixtijsche kapel en de kerken ziet men veel meer.

Schepen Peurquaet. - Wanneer die menschen hun theorieën willen doorvoeren, dan moeten ze het ook doen in zekere van hun gebouwen.

De h. Smissaert. - Diegenen welke spreken van opruiers, waren vroeger zelf de grootsten.

Schepen Peurquaet. - Ze plakken en drukken niet allemaal voor de communisten in tijd van kiezing, zoals gij gedaan hebt.

De h. Pick. - Ik zou graag dat al het noodige gedaan wordt om de schuldigen te vinden.

De h. Feys. - Zal Flora daar nog lang liggen ?

De h. Smissaert. - Tot ze het water van den hof uitgedronken heeft.

-
- (1) De Plate - 19de jg., okt 1990, blz. 263.
 - (2) Uit "De Duinengalm".

DE MIST - HET ONGEVAL LANGS HET KANAAL BRUGGE-OOSTENDE

Er gebeurde een vreselijk ongeval op maandag 7 november 1898 langs het kanaal Brugge-Oostende op ongeveer 500 meter van de zeesluis Sas Slyckens die het kanaal in verbinding stelt met de achterhaven van Oostende.

Ziehier de omstandigheden die een van onze collega's in dat verband publiceerde.

In de namiddag kwamen Mr. BAROEN bediende van het Kursaal, zijn vrouw en zoon van 12 jaar, Mr VERVEERT en een toezichter van Bruggen en Wegen terug in een koets van Oudenburg, het fiere dorp op korte afstand van Oostende.

De koets, een open landau, werd bestuurd door Mr. PIERLOOT, verhuurder. Bij de terugkeer naar Oostende langs het kanaal stak er een zeer dichte mist op en de temperatuur daalde gevoelig. Op een gegeven moment, het moet rond 17 uur geweest zijn, vroeg Mr. BAROEN aan de koetsier het dak te sluiten. In plaats van zijn gespan te stoppen boog de koetsier achterover om het dak op te trekken en hierbij verloor hij de teugels.

Het paard, niet geleid, draaide naar rechts en kwam in het water terecht de koets meesleurend. PIERLOOT, die het gevaar zag, wou de teugels terug grijpen maar te laat. Hij sprong van zijn stoel, maar in plaats van naar links te springen, de kant van de baan, sprong hij in het kanaal en verdween. De toezichter van Bruggen en Wegen die eveneens de verkeerde richting van het paard waarnam opende bruusk de deur links en kon uitstappen op het ogenblik dat de koets in het water viel. Hij viel op de berm. De kleine BAROEN die achterin in de landau zat, tussen zijn vader en moeder, ontkwam al zwemmend naar de berm, wanneer Mr. en Mevr. BAROEN, Mr. VERVEERT en PIERLOOT drenkelingen waren.

Mr. BAROEN, die intussen ook uit de koets was geraakt, riep meerdere malen om hulp maar de mist was zo dicht dat men hem niet kon zien vanop de berm. Trouwens, er was geen persoon, in de omtrek was men temidden van de velden. De kleine BAROEN en de toezichter riepen om hulp en schreeuwden met al de kracht van hun longen onmachtig te zijn bij die vreselijke catastrofie.

Enkele minuten later kwam er een andere koets aan, daarna landbouwers zwaaiend met lantaarnen en persen maar het was te laat, niemand werd er nog levend uitgehaald.

Mijn vraag naar de leden van De Plate is : kan mij iemand meer inlichtingen bezorgen over de aangehaalde PIERLOOT of een familietak ?

Roland PIERLOOT
Elisabethlaan 21

Le brouillard --- L'accident du Canal Bruges-Ostende

De duitsche overheid deed heden de volgende plakbrief in 't Vl. Fr. en duitsch, aanplakken.

BERICHT

1. De verzoekschriften aan het Generaal Opperbevelhebberschap van het Marinekorps zullen voortaan in het duitsch (Hoogduitsch) opgemaakt worden, en in geval de opsteller deze taal niet voldoende machtig is, in het Vlaamsch (Nederlandsch). Verzoekschriften opgesteld in de Fransche taal, komen niet in aanmerking.
2. Zonder vooragaande toelating der Kommandantuur is het verboden drukwerken te laten vervaardigen, uitgegeven of rondspreiden.
3. Het verbod van verkoop van sterke dranken wordt herinnerd. Deszelfs overtreding zal het sluiten der herberg voor gevolg hebben.
4. Het wordt opnieuw herinnerd dat niemand, zonder Duitschen reispas, de Stad Oostende verlaten mag.
5. Iwoners hebben valsche geruchten verspreid over zoogezegde achteruitwijking van duitsche krijgswelingen en over misverstand in het duitsch leger. Ik waarschuw de bevolking dat het verboden is, 't zij ware of onware inlichtingen, alhier of over de grenzen, aangaande de betrekkingen tusschen de duitsche legers en hunne verrichtingen te verspreiden. Wie daarop inbreuk maakt wordt volgens de krijgswet bestraft en daarenboven moet de stad zich aan strenge boeten verwachten.
6. Een uitgebreid rechterlijk onderzoek, in den loop van hetwelk vele schuldigen aangehouden en onvreemde waren in beslag genomen werden, bewees dat, kort voor de bezetting der Stad Oostende door de duitsche troepen, deszelfs inwoners de tolhuizen en de magazijnen van koopwaren hebben geplunderd, zonder dat de Belgische spoorweg- en tolbedienden er zich tegen verzet hebben. Het onderzoek wordt voortgezet. Ik raad dringend aan alle onvreemde en heimelijk verborgen voorwerpen zoo spoedig mogelijk en vrijwillig hier af te leveren. Alleen op deze wijze zal de veroordeeling door den Krijgsraad kunnen vermeden worden.
7. Tot op 28n Januari, 's avonds, moeten de eigenaars en bewakers van huizen bij de Kommandantuur aannemen, alle automobiels en wielen voor automobiels., verders, zelfs schijnbaar ontbruikbare herstellingstukken en banden in caoutchouc, die zich nog in de huizen of in de bewaarplaatsen der bewoners bevinden. Het verzuimen der verklaring zal inbeslagneming en straf voor gevolg hebben.
8. Elkeen heeft voor zich en zijne familie de verplichting de aanstekelijke ziekten onmiddellijk bij het stadsbestuur aan te geven. Wie daaraan nalatig blijft, werkt tot verspreiding van besmettelijke ziekten mede en valt onder de toepassing der wet.
9. Vrouwpersonen, die zich aan de ontucht overleveren, moeten zich in de politiebureelen op de aldaar gehouden lijsten laten inschrijven en zich regelmatig aan het geneeskundig onderzoek onderwerpen. Zij, die zich aan dit onderzoek onttrekt zal aangehouden, en na het ondergaan der straf, naar eene andere plaats vervoerd worden.

Oostende, den 25 januari 1915.

De Stadskommandant,
BITTINGER
Kapitänleutnant

Woensdag 27e Januari. -

HONDERD EN VIJFDE DAG DER BEZETTING.

Heden 's keizers geboortedag : Willem de Meeneidige treedt heden zijn 57e jaar in.

Van in de vroegte zijn vele pinhelmen op straat; zij hebben hun beste plunje aangetrokken. Aan enkele huizen, waar de duitschers nestelen, waait de duitsche vlag. Om 9 1/2 ure wordt, in de HH. Petrus en Pauluskerk, een dienst gehouden, bestaande uit preek en

zang, zoo voor roomschkatholieken als voor protestanten. Over den predikstoel hangt de duitsche vlag. Het H. Sakrament werd in tijds uit de kerk weggedaan.

Rond 10 1/4 ure vatten 3 kompanien met muziek, - samen ruim 450 man - post op de Groote Markt. Zij staan daar gedurende 3/4 uurs te bibberen van de koude ('t vroos verleden nacht tamelijk wel, en de warmemeter stond om 10 ure, in de zon, op vriespunt) tot het om 11 ure Sinjeur TÄGERT, scheepskapitein en bevelvoerder der mariniers behaagde den wapenschouw te beginnen; In min dan 8 minuten waren wapenschouw en zwanen... verschooning parademarch afgeloopen. Er was nog al volk om het poesjenellenspel der duitschers te bezien - beter naam vinden wij niet om de parademarch te bestempelen !

's Namiddags krioelden tal van herbergen en koffijhuizen van duitschers, die tusschen pint en glas, hunnen keizer vierden !

* * *

Deze namiddag, rond 3 ure, moesten MM. LIEBAERT, burgemeester, THONÉ, gemeentesekretaris en DEPUYDT, bureeloverste van het Sekretariaat, naar de Kommandantur. Men vroeg hun : hoe vertaalt gij *mit Erlaubniss* ? - "Met toelating", luidde het antwoord. - "Waarom wedersprak de duitsche officier, vertaaldet gij dan *mit Erlaubniss* door zonder verzet en in 't Fransch door *sans protestation* ?

(Hij toonde die heeren den plakbrief gister uitgeveerdigd, waarin o.a. voorkomt dat de hangaars geplunderd werden zonder dat de bedienden van den Ijzerweg en Tolwezen er zich tegen verzet hebben; in 't duitsch staat *mit Erlaubniss*, hetgene beteekent dat die plundering geschiedde *met de toelating* van gezegde bedienden).

"Wie deed deze vertaling ?" voegde de duitsche officier (GLAESMER) er aan toe ? - "M. DEPUYDT" antwoordde M. LIEBAERT.

Daarop zei BITTINGER dat M. DEPUYDT veroordeeld was tot 8 dagen gevang voor de vervalsching van een openbaar stuk.

Zulks ging natuurlijk M. DEPUYDT niet, die, overigens, niets aan de zaak begreep. Zeker van zijn slag zijnde, 't is te zeggen, wetend dat hij goed vertaald had, vroeg hij naar het stadhuis te mogen terugkeeren om de door hem geschreven vertaling te halen. GLAESMER vergezelde hem. Beide kwamen algauw met het stuk terug en het bleek dat er in den oorspronkelijken tekst stond : *avec permission* en *met toelating*, maar dat die woorden veranderd waren geworden in *sans protestation* en *zonder verzet*. "Wie deed deze verandering ?" vroeg BITTINGER. "Het Schepencollege", antwoordde M. LIEBAERT, die deed opmerken dat eene drukproef naar de kommandantuur was gestuurd geworden en dat deze geene de minste opmerking had gemaakt.

BITTINGER liet zich uit zijn lood niet slaan en beweerde dat hij alleen den duitschen tekst overzag; voor wat de Fransche en de Vlaamsche vertaling betrof, hij betrouwde op het College.

Hij zei ook dat in den plakbrief van den 5 januari met opzet het woord *Faulenzer* (luiaard, leeglooper) vertaald was geworden door *werkloozen*.

M. THONÉ bekend hebbende dat het geschrift der verandering op den tekst van M. DEPUYDT van zijn hand was, en hij zulks had gedaan na eene bespreking van het Schepencollege - 't gene M. LIEBAERT bevestigde, er aan toevoegende dat het College de verantwoordelijkheid aannam van de verandere vertaling - werd M. DEPUYDT buiten zaak gesteld.

Wat M. THONÉ betreft, hij werd op staanden voet veroordeeld tot 3 dagen gevang en onmiddellijk aangehouden.

M. THONÉ werd door een onderofficier naar de wacht der Groote Markt gebracht, en van daar, tusschen 2 soldaten, bajonet op het geweer, naar de gevangenis Houley.

Intusschen sloeg GLAESMER op het stadhuis de vertaling aan van den plakbrief van 5 Januari. Het Schepencollege, bijeengeroepen, besloot geene pogingen ten voordeele van M. THONÉ te doen, zulks in zijn belang zelf, zooals men wel begrijpen kan.

Deze avond, (9u20), wierpen vliegers 3 bommen uit, 2 in het Koersenplein en een in een onbebouwd grond, tusschen de nrs. 23 en 25 der Timmermanstraat. De bom gleed langs den zijgevel van het nr. 23 en miek aan den voet van den muur een put van ongeveer anderhalve meter lengte, een halve meter breedte en een halve meter diepte; eenige steenen werden uit den muur gerukt. Al de ruiten werden verbrijzeld in de Timmermanstraat.

Op de "bommenwerpers" die het ongetwijfeld gemunt hadden op de school der Stuiverstraat, waar vele Duitschers liggen, werd niet geschoten.

Donderdag 28e Januari. -

HONDERD EN ZESDE DAG DER BEZETTING

Op de markt deze morgen - gelijk verleden week. De boter geldt 4.00 tot 4.50 f. en de verse eieren 0.16 tot 0.18 f. het stuk. De groensels, zooals gewoonte.

Tussen 5 1/2 en 6 ure van den avond werden, met de oostenrijksche kanonnen opgesteld achter het militair hospitaal, aan den Vuurtorenwijk schietoefeningen gedaan op Cibles (schietschijven), in zee voortgetrokken door tuibootten en van tijd tot tijd van uit Mariakerke door lichtwerpers verlicht.

Een weinig na 7 ure vloog een bevriend vliegtuig over de stad. Van op den Watertoren werd er op geschoten : het vliegtuig verdween onmiddellijk. Ongelukkig had het schieten een slachtoffer gemaakt : een Duitsch schrapnel kwam terecht op het dak van het huis nr. 9 der Ijzerenwegstraat, boorde een gat door het dak en de zoldering en kwam in de voorkamer van het tweede verdiep terecht, bewoond door den genaamde Louis-Frans DERUDDER, vischkooper, 55 jaar oud. Eene schrikkelijke ontploffing had plaats : de 3 vensterramen werden in gruzelamenten geslegen, twee vensterkozijnen vernield, al de meubelen stuk geslegen en de kleederen die in de kas staken werden in honderde stukskens verhakeld; een deel ervan kwam zelfs terecht op de telefoondraden die voor de deur hangen.

Een stuk van den "schrapnel" drong door de zoldering van het eerste verdiep, sloeg al de ruiten der voorkamer stuk en kwam eindelijk terecht op het gelijkvloers, waarvan de voorplaats voor herberg dient, gehouden door de weduwe GOGGELS. De dochter des huizes, Adrienne, die juist bezig was met naaien, werd licht aan den schouder en aan het been gekwetst.

Op het gerucht der ontploffing kwamen duitsche mannen van het Rood Kruis aangelopen. Zij zochten het huis af en vonden op de voorkamer van het tweede verdiep, op het bed, het deerlijk verminkt lijk van den ongelukkigen DERUDDER : de arme man was het rechter been tot schier aan de heup en een teen van den linker voet afgeslagen, de buik opengereten en een stuk van den hals afgerukt. Men denkt dat de dood oogenblikkelijk moet geweest zijn. Het lijk werd naar het doodenhuis overgebracht.

Omstreeks kwart voor 7 ure had DERUDDER eene zijner getrouwde dochters ontmoet die hem, zeer rap voorbij ziende stappen, toeriep : "Vader, gij stapt gelijk een dijkendelver !" - "Denkt gij dan, - luidde het antwoord, dat ik geerne eene bom op het hoofd zou krijgen ?" De arme man dacht zeker niet dat hij zijne dood zoo nabij was !

Het mag nog een geluk geheeten worden dat, sinds de intrede der duitschers, de vrouw en de zoon van het slachtoffer bij eene getrouwde dochter inwonen - anders had men voorzeker meer slachtoffers te betreuren gehad !

* * *

Deze morgen om 9 ure, vergaderde het Schepencollege met het oog op 't voorval Thoné van gister. Men gelukte erin de plaatsmajoor KRÜKENBERG op de hoogte te stellen van 't gene was voorgevallen, men gaf hem den gemaakten tekst en beloofde al de plakbrieven door nieuwe te doen overplakken.

KRÜKENBERG gaf het College voor raad de zaak aan hem over te laten en niets ten voordele van M. THONÉ te doen. Kort nadien liet hij weten dat het onvoorzichtig zou zijn voor die zaak naar de Kommandantuur te gaan.

's Namiddags ging M. DEPUYDT toch naar de Kommandantuur ten einde te bekomen dat de strenge gevangenisstraf van M. THONÉ (1) zou worden verzacht. Hij werd barsch weg terug gestuurd.

Het Schepencollege stuurde daarop een fransche brief naar de Kommandantuur in welke brief hij liet weten dat, als gevolg op het bevel daags te voren gegeven, de noodige maartregelen zouden getroffen worden om over de beruchte plakbrieven den tekst te plakken, door de Kommandantuur veranderd.

Het Schepencollege pleitte verder zijn goede trouw. Werden in de eerste vertaling de duitsche bewoordingen niet letterlijk vertaald, de meening en de bedoeling van het Schepencollege waren de zin zoo trouw mogelijk terug te geven.

De begane misslag is vooral deze van het Schepencollege, stond er verder in dien brief; M. THONÉ moest, diensvolgens, niet alléén de verantwoordelijkheid dragen.

Na gewezen te hebben op de moeilijkheid der taak welke het Schepencollege te vervullen had, eindigde de brief met de hoop uit te drukken de straf van M. THONÉ te zien verzachten (2).

Vrijdag 29e Januari. -

HONDERD EN ZEVENDE DAG DER BEZETTING

De duitsche overheid heeft bevolen de plakbrief van den 25e Januari, waarin o.m. de woorden voorkomen voor dewelke M. THONÉ werd aangehouden, terug aan te plakken, ditmaal, nochtans, behoorlijk vertaald. Thans prijkt op onze muren dat *met toelating van spoorweg- en tolbedienden* hangaars alhier werden geplunderd. 't Is toch eene aardige zaak : vuilpot wrijft altijd zijn eigen vuiligheid in een anders gezicht !!!

Deze avond is het nieuw koffijhuis voor officieren, ingericht in de lokalen der *Société Littéraire*, Groote Markt, opgegaan. Wij waren deze morgen in de gelegenheid er een oogslag in te werpen : de halve ronde, op den hoek der Kapellestraat, is in een soort van fumoir of rookkamer herschapen, met rondom roode canapés - in den grond een stuk van het kostelijk rood tapijt uit de rotonde van den Kursaal. Nevens de halve ronde, de bar, of de plaats waar de toog staat, en er nevens, een tweede fumoir; in beide fumoirs staan zetels, marmere tafels en andere meubelen, uit het *Palace Hotel* komend. Van de tweede rookkamer komt men in de biljartzaal, in dewelke een prachtig tapijt ligt, ook van het *Palace Hotel* voortkomend; aan de muren der biljartzaal, allerhande schilderijen, uit villas en hotels medegenomen. De biljartzaal geeft toegang tot de vergaderzaal, waarvan de muren behangen zijn met duitsche vlaggen in draperijen opgehangen. Hier ook vinden wij allerliefste en allerrijkste tafels en stoelen, van het *Palace Hotel* en andere hotels afkomstig; ook eenige schilderijen (3) aan het stedelijk Museum....ontleend.

In den grond, nog een stuk van het rood tapijt van den kursaal. De verlichting der verscheidene plaatsen is verzekerd oor eenige der schoonste lusters van het *Palace* en door elektrische gloeilampen, in overvloed.

Deze morgen rond 10 3/4 ure, vaarde de onderzeeboot U.21 onze haven binnen. 's Avonds vertrok zij naar Brugge.

* * *

Volgende plakbrief, in 't Vl., Fr. en duitsch opgesteld, werd heden uitgeveerdigd :

VASSTELLING DER HOOGSTE PRIJZEN VOOR DE EETWAREN

Par. 1

Voor de steden en gemeenten der provincie West-Vlaanderen die onder mijne bevelen staan, stel ik de hoogste prijzen der eetwaren vast als volgt :

Inlandsche tarwe	32,00 f. de 100 kilos
Rogge	28,00 "
Gerste	27,00 "
Haver	28,00 "
Turksche tarwe	25,00 "
Erwten	45,00 "

Rundvleesch		
Kookvleesch	1,50 f.	de kilo
Gebraad, harst, roastbeef	2,20	"
Kalfvleesch		
Blanquetten	1,70	"
Gebraad	2,40	"
Zwijnvleesch	1,80	"
Schapenvleesch	2,20	"
Melk	0,24	de liter
Boter	3,25	de kilo
Aardappelen	10.00	de 100 ks.
Koffij	3,00	de kilo
Zout	0,15	"
Suiker	0,90	"

Ik behoud mij het recht voor, uitzonderingen toe te laten.

Par. 2

De verkoopers van hooger gemelde eetwaren zijn gehouden hunnen voorraad te laten kennen aan de Intendantur van het Marinekorps op aanvraag en hem aan die overheid af te staan op hare requisitie. De overnemingsprijs zal vastgesteld worden door de Intendantur, rekenschap houdende van de bepaalde hoogste prijzen, alsmede van de waarde en het nut der waren, na deskundigen gehoord te hebben.

Par. 3

Degene die meer eischt dan de vastgestelde prijzen, die zijnen voorraad verduikt, die niet voldoet aan de requisitie der bevoegde overheid, ingevolge par. 2 of hare bevelen niet rechtzinnig volbrengt, zal verwezen worden tot eene gevangzitting die 1 jaar kan bereiken en eene geldboete die 10.000 mark kan bedragen, ofwel tot eene dezer straffen.

Het onmiddellijk sluiten van de winkels der plichtige handelaars kan ook bevolen worden.

Par. 4

De tegenwoordige verordening komt in voege den dag harer bekendmaking. Ik zal den datum harer afschaffing vaststellen.

Brugge, 8 januari 1915

VON SCHRÖDER
Kommandierende Admiraal

-
- (1) Hij zat opgesloten in eene cel.
 - (2) Nooit kwam antwoord op dien brief en M. Thoné werd dan 30n Januari, om 5 1/2 ure, in de Kommandantur losgelaten. Veertien dagen nadien, op 13 Februari, moesen MM. Liebaert en Verdeyen verschijnen voor Herr Dr von Leeuwen, onderzoeksrechter der eerste legerafdeeling : daar meldde men hen dat zij veroordeeld waren tot elk 500 mark boet voor onjuiste vertaling vane enen plakbrief.
 - (3) Te weten : A. Sohie nr. 246; Ph. Swyncop nr. 245; Em. Spilliaert "la nuit, temps calme" nr. 239, "Une éclaircie"; Mtem Melsen nr. 250; Omer Coppens nr. 236.